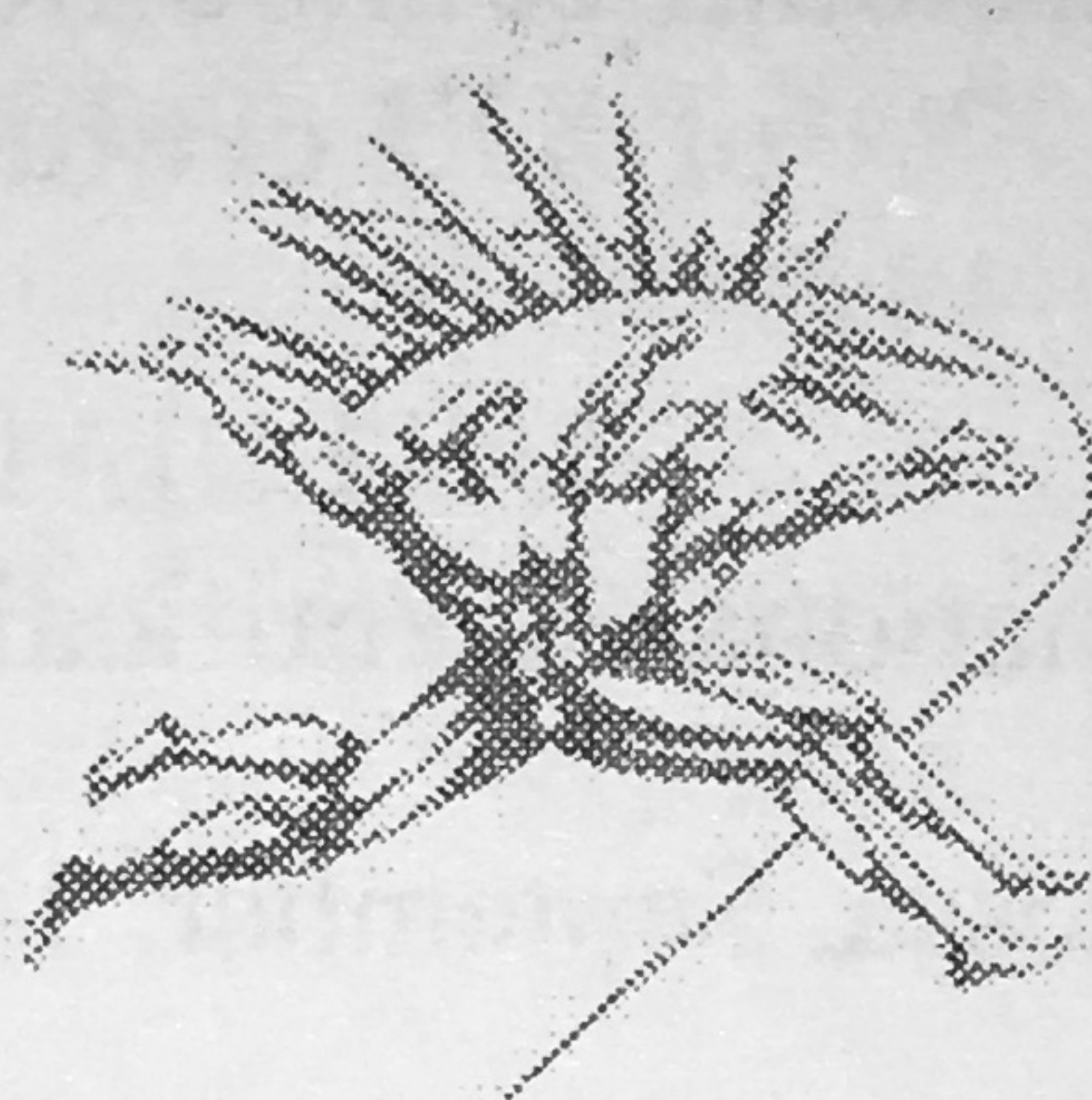

Міністерство освіти і науки України
Одеська обласна рада
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська національна наукова бібліотека
Одеська обласна універсальна наукова бібліотека
ім. М. Грушевського
Харківська державна академія культури
Університет Країни Басків (Іспанія)
Одеський національний політехнічний університет

Інформаційна освіта
та професійно-комунікативні технології
XXI століття

МАТЕРІАЛИ
X Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 14-15 вересня

2017 року

Одеса 2017

голова методичної ради зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»;

Колот С.О. – канд. психол. наук, доцент, декан гуманітарного факультету ОНПУ;

Сухотеріна Л.І. – доктор іст. наук, проф., зав. кафедри політології ОНПУ;

Коляда-Березовська Т.Ф. – канд. філол. наук, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності ОНПУ;

Бірюкова Т.Л. – канд. наук із соц. ком., доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності ОНПУ;

Татакі О.О. – ст. викл. кафедри документознавства та інформаційної діяльності ОНПУ.

Відповідальні за випуск:

Коляда-Березовська Т.Ф., Бірюкова Т.Л., Татакі О.О.

Друкується за рішенням Вченої ради Одеського національного політехнічного університету

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.

Відповідальність за зміст статей покладається на авторів.

ISBN 978-966-2989-60-1

The author analyzes the features of teaching «Analytic-synthetic processing of documentary information» in the modern world.

Keywords: discipline «Analytic-synthetic processing of documentary information», foreign styles list of references.

УДК 004.01:334.758.4 (043.2)

З.М. Свєрдлик

СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ У ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНО-РОЗПОДІЛЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

У статті проаналізовані можливості сучасних систем електронного документообігу при організації діловодства на підприємствах, в установах і організаціях, що мають розгалужену структуру (корпорації, холдинги, міжнародні компанії, товариства).

Ключові слова: система електронного документообігу, діловодство, управління документацією.

Становлення ринкових відносин супроводжується пошуком альтернативних організаційно-правових форм суб'єктів господарювання, серед яких сьогодні популярними є товариства, корпорації, холдинги тощо. Для зазначених суб'єктів характерною є розгалужена структура і територіальний розподіл. Тому необхідною умовою їх успішного функціонування є підтримка взаємозв'язку, оперативність узгодження, відправлення, передача документів на виконання тощо. Сучасні системи електронного документообігу (далі – СЕД) забезпечують увесь діловодний цикл обробки інформації та документування управлінських дій на відстані, що для підприємств з відокремленими структурними підрозділами (далі – ПВСП) є особливо важливим. Говорячи про застосування СЕД у діяльності ПВСП, зауважимо, що для функціонування документів у таких суб'єктах господарювання використовуються один із видів СЕД – корпоративні.

Досліджуючи питання автоматизації документообігу в територіально розподілених організаціях, в своїй науковій праці Ю. В. Леліна сформулювала визначення корпоративного документопотоку. На думку науковця, корпоративний документопотік – це сукупність документів, що створюються в процесі взаємодії та обміну інформацією між двома і більше юридичними особами територіально-розподіленої організації, в тому числі їх віддаленими відокремленими підрозділами, і

не призначені для відправлення або передавання в сторонні організації [2, с. 7]. Тобто, корпоративний інформаційний і документообіг передбачає обмін інформацією та документами виключно між юридичними особами-учасниками ПВСП і служить для реалізації стратегічних цілей і завдань.

Корпоративний електронний документообіг – це можливість підвищити ефективність роботи і продуктивність праці, врегулювати обмін файлами між організацією, її територіальними підрозділами та контрагентами, зменшити витрати і вийти на новий рівень управління діловими процесами. При цьому функціонал і інтерфейс більшості сучасних систем дозволяє працювати з СЕД без залучення спеціально підготовлених фахівців [1].

У зв'язку з притаманною для ПВСП розгалуженою організаційною (корпоративною) структурою, важливим питанням перед впровадженням СЕД у роботу ПВСП є проведення відповідних етапів підготовки:

- розробка проекту СЕД, його адаптація до потреб організації;
- оформлення відповідних нормативних документів, які юридично засвідчили використання СЕД у діяльності ПВСП;
- підготовка і перепідготовка персоналу для роботи із обраною системою СЕД.

На думку експертів у сфері автоматизації документообігу [3, с. 15], особливе значення при впровадженні СЕД в діяльність ПВСП має реалізація «пілотного проекту». На практиці у ПВСП як «пілотний проект» зазвичай проводиться впровадження СЕД в одному або двох територіально віддалених підприємствах, що дозволяє не тільки перевірити можливість і якість віддаленої роботи користувачів, а й провести повноцінне налаштування електронної взаємодії учасників процесів обробки документів. Крім того, в рамках «пілотного проекту» можуть виконуватися роботи з перенесення інформації з раніше використовуваних в діяльності ПВСП систем в нову. Однак практика показує, що далеко не всі компанії приймають рішення про перенесення даних, оскільки реалізація цього завдання ідентична розробці нового модуля, що вимагає значних часових і фінансових витрат.

Разом з випробуванням нової СЕД варто підкреслити потребу в своєчасності підготовки нормативних документів, що описують виконання автоматизованих процесів. Залежно від рівня

підготовленості персоналу, а також від можливостей компанії-постачальника, роботи з модифікації локальної нормативної бази і приведення її у відповідність автоматизованим процесам можуть проводитися або власними зусиллями фахівців ПВСП, або із залученням фахівців постачальника програмного продукту [5]. Однією з проблем, яка виникає на цьому етапі упровадження СЕД, є необхідність забезпечення юридичної сили електронних документів. На сьогодні чинним законодавством не врегульовані у повній мірі питання функціонування документів тільки в електронному вигляді, процедури відбору електронних документів для архівного зберігання тощо. Тому найчастіше підприємства, незважаючи на наявність СЕД, паралельно працюють і з паперовими носіями інформації.

Третім етапом, який передуює впровадженню СЕД у діяльність ПВСП, є перепідготовка / підвищення кваліфікації персоналу. Цьому сприяє організація навчання як конкретних фахівців, які працюватимуть з документами в обраній СЕД, так і інших користувачів корпоративної СЕД, включаючи розробників програмних продуктів і адміністраторів [3, с. 16]. Завдяки спеціальним програмам підготовки кадрів, які пропонують компанії-постачальники, у організацій є можливість здійснювати професійну підготовку персоналу в рамках реалізації проектів в спеціалізованих навчальних центрах, що, в свою чергу не тільки підвищує ймовірність успіху реалізації проектів, а й значною мірою знижує ризики невдачі впровадження СЕД.

Впроваджуючи СЕД у роботу ПВСП, необхідно звернути особливу увагу на потреби, які виникають у їхній щоденній роботі. Так, СЕД повинні забезпечувати не тільки використання документів в електронному вигляді, а й управляти їх життєвими циклами, використовувати весь інструментарій для реалізації управлінських завдань, завчасно прогнозувати різні сценарії і правила обробки документів, надавати можливість отримувати статистичні дані у вигляді звітів різних форм, необхідних для аналізу і прийняття рішень. Всебічне врахування ключових аспектів організації діловодства та документообігу в ПВСП повинно лягти в основу проектування, вибору і впровадження інформаційної системи для автоматизації документообігу. Це буде не тільки сприяти вирішенню важливих для ПВСП управлінських питань, а й стане головним при створенні єдиного корпоративного простору, в якому гнучко, відповідно до внутрішньокорпоративних правил і регламентів, з урахуванням вимог

зовнішніх регулюючих організацій, налаштовується і здійснюється управління інформацією і документами.

Сучасні СЕД забезпечують роботу з електронними документами різного характеру. Однак у процесі роботи ПВСП обсяг документів, що вимагають обробки і обліку, контролю виконання і організації зберігання, може збільшуватися настільки, що виникає необхідність застосування споріднених із СЕД інформаційних технологій, що дозволяють автоматизувати не тільки роботу з документами, але оперативно отримувати аналітичну інформацію (кількість клієнтів, здійснені операції, в тому числі щодо регіонів тощо).

Такими інформаційними системами можуть бути: автоматизована банківська система (АБС), система управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), і інші високотехнологічні інформаційні продукти, які ПВСП починає активно використовувати в міру зростання, розвитку бізнес-процесів, впровадження і освоєння персоналом певних технологій. Застосування зазначених інформаційних систем та корпоративних СЕД дозволяє структурувати потік інформації, отримувати аналітичні дані в потрібному форматі і з необхідною періодичністю [5].

Таким чином, у територіально-розподілених організаціях, де документами працює велика кількість користувачів, підсумком автоматизації та впровадження СЕД може стати зменшення кількості персоналу, задіяного в обробці документів, зменшення кількості комп'ютерного та іншого обладнання тощо. Зменшення витрат досягається шляхом повної або часткової автоматизації операцій. При цьому безпосередній результат від впровадженого проекту повинен розраховуватися в динаміці (за певний часовий період), а за основу має братися кількість виконаних операцій (наприклад, обсяг оброблених документів) і кількість задіяного в цьому процесі персоналу. Безумовно, ефект від впровадження СЕД буде тим краще, чим ширшим буде спектр автоматизації.

Список використаних джерел

1. Кудрицька Ж. В. Проблеми ефективності реалізації електронного документообігу [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.dy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=287>
2. Лелина Ю. В. Формирование территориально-распределенной системы электронного документооборота в организациях

- административного и отраслевого образований : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.13. М., 2009. 19 с.
3. Назаренко А. А. Автоматизация документооборота в организации: распространенные мифы и заблуждения // Современные технологии делопроизводства и документооборота. 2012. № 9. С. 13–19.
4. Про електронні документи та електронний документообіг [Електронний ресурс]: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV (Редакція від 30.09.2015) // Відомості ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
5. Харитонов О. Г., Кочеткова П. Н. Зачем нужна система электронного документооборота? [Электронный ресурс] // Современные технологии делопроизводства и документооборота. Режим доступа : http://www.intertrust.ru/press_center/articles/view/700-zachem-nuzhna-sistema-elektronnogo-dokuniento-oborot.htm

В статье проанализированы возможности современных систем электронного документооборота при организации делопроизводства на предприятиях, в учреждениях и организациях, имеющих разветвленную структуру (корпорации, холдинги, международные компании, общества).

Ключевые слова: система электронного документооборота, делопроизводство, управление документацией.

The article analyzed the opportunities of electronic paperwork systems while organizing the paperwork at enterprises, establishments and organizations that have subdivided structure (corporations, holding companies, international companies, trades).

Keywords: electronic paperwork system, paperwork, records management.

УДК 35.073.515:004.738.5(045)

Л.В. Божук

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СИСТЕМИ ДІЛОВОДСТВА В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

У статті розглянуто проблему впровадження електронного документообігу в системі органів державної влади і місцевого самоврядування України та інтегрування їх у єдину систему електронного документообігу.